

לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַחְשַׁבְתֵּיהּ. סוּפָא דְלֹא
לְאַסְטָאחַ מַחְשַׁבְתֵּיהּ וְרַעוּתֵיהּ לְסַטְרָא אֲחָרָא. וְכַד
בַּר נָשׁ מַתְדַּבֵּק בְּהַאי, בְּדִין בְּלָחוּ עַלְמִין מִתְמַלְאִין
בְּרַבָּאן עֵילָאִין דְּנִגְדִין מִן עֵתִיקָא סְתִימָא דְכֻלָּא.

וְכַד נִחְתּוּ, בְּלָחוּ אֶתְקִשְׁרוּ בֵּינֵם הַשְּׁלִישִׁי, וְדָא
יַעֲקֹב. בְּגִין כֶּךָ שְׁבִיעָא לְקַבְּלֵיהּ, דְּכֻלָּחוּ
שְׁבַעָה אֶתְקִשְׁרוּן בֵּיהּ. וְכִיּוֹן דְּהַאי אֶרֶץ, בְּנִהִירוּ עִם
בְּנֵהָא, דְּכֻלָּחוּ שְׁבַעָה אֶתְקִשְׁרוּן לְאַנְחָרָא, וְכִיּוֹן
אַרְבַּעָה פּוּסוֹת, אַרְבַּעָה גְּאֻלוֹת.

כִּי הוּשׁ עַל הַיּוֹן, לְקַבְּלֵיהּ דְּדוֹד. הַגְּדָה, לְקַבְּלֵיהּ
דְּיַעֲקֹב. בְּרַפְתַּת הַמּוֹזוֹן, לְקַבְּלֵיהּ דְּיַצְחָק.
הַלֵּל הַגְּדוֹל, לְקַבְּלֵיהּ דְּאַבְרָהָם.

מִתַּתָּא לְעֵילָא סָלִיק בְּגִוּוּנָא דָא, מִצָּה, לְקַבְּלֵיהּ
דְּדוֹד. שְׁבוּעוֹת, לְקַבְּלֵיהּ דְּיַעֲקֹב. רֹאשׁ

לשון הקודש

בְּנִגְדוּ, שְׁכַל הַשְּׁבַעָה נִקְשְׂרִים בּוּ. וְכִיּוֹן
שְׁהָאֶרֶץ הַזֹּה, פְּאוּר עִם בְּגִיחַ, שְׁכַל
הַשְּׁבַעָה נִקְשְׂרִים לְהַאִיר, וְאִז אַרְבַּע
פּוּסוֹת, אַרְבַּע הַגְּאֻלוֹת.

קוֹדֶשׁ עַל הַיּוֹן – בְּנִגְדַת דּוֹד. הַגְּדָה –
בְּנִגְדַת יַעֲקֹב. בְּרַפְתַּת הַמּוֹזוֹן – בְּנִגְדַת יַצְחָק.
הַלֵּל הַגְּדוֹל – בְּנִגְדַת אַבְרָהָם.

מִמְטָה לְמַעְלָה עוֹלָה כְּמוֹ זֶה. מִצָּה –
בְּנִגְדַת דּוֹד. שְׁבוּעוֹת – בְּנִגְדַת יַעֲקֹב. רֹאשׁ

סוּף בְּרֹאשׁ, וְרֹאשׁ בְּסוּף. הַרֹאשׁ –
לְהַבִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּמַחְשַׁבְתּוֹ. הַסּוּף – שְׁלֹא לְהַטּוֹת
מַחְשַׁבְתּוֹ וְרַעוּנוֹ לְצַד הָאֲחֵר. וְכִשְׂאָדָם
נִדְבֵק בְּזֶה, אִזִּי כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְמַלְאִים
בְּבִרְכוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁשׁוּפְעוֹת מִהַעֲתִיק
הַנִּסְתָּר שֶׁל הַכֹּל.

וְכִשְׁיִוְרָדוּת, כְּלָן מִתְקַשְׂרוֹת בֵּינֵם
הַשְּׁלִישִׁי, וְזֶה יַעֲקֹב. מִשּׁוּם כֶּךָ הַשְּׁבִיעִי

הַשָּׁנָה, לְקַבְּלֶיהָ דִּי־צַחֲקָ. סוּכּוֹת, לְקַבְּלֶיהָ
 דִּיאַבְרָהֶם. וְאֵף עַל גַּב דְּאֻקְיָמְנָא לְקַבְּלֶיהָ דִּיאַחְרֵן,
 כִּלְאֵ חַד. וּבֵינָן דְּמָטוּ לְאַתְרָא שְׁלִימָא דִּיעֻקְבִּי,
 אָמְרוּ הִלֵּל הַגָּדוֹל.

דְּבַר אַחַר זֶה יִתְּנוּ, כַּמָּה אֵית לִזְן לְבַנֵּי נָשָׂא
 לְאַסְתִּמְרָא בְּאוֹרְחֵיהוּ, דְּכִד תְּהוּא זַפְּאָה
 אֲזִיבֵן, כְּלָחוּ עֶשֶׂר דְּרֵינֵן אֲסְתִּימוּ נְהוֹרֵיהוּ, דְּהָא
 לָא נָגִיד נְהִירוּ דְּעֵתִיקָא, אֵלָא בְּגִינִיָּה לְתוֹעֵלְתָא
 עַל אֲרַעָא. וּמֵאן דְּעֵבֵר עַל דָּא, עֵבֵר עַל כָּל
 פִּיקוּדֵיָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּרַחֲמֵי סִגְיָא, יְהִב
 שִׁבְתָּ לְנִטְרָא לְקַבְּלֶיהָ, דְּשָׁקִיל כָּכֵל פִּיקוּדֵיָא.

וְעַל דָּא עֶשֶׂר גְּרָה, דִּיאַחְדָּר לְאַתְרֵיהָ, אִיהוּ כּוּפָר
 נַפְשֵׁי, וְנִהְרִין לְאַתְרָא דִּיאִקְרִי נַפְשֵׁי, מֵאַתְרָא
 דִּישְׂרָא"ל. וְשָׁמַיִם נְהִירִין לְהַאי אֶרֶץ, וְיַחֲבִין לָהּ

לשון הקודש

אֵלָא בְּשִׁבְלֵוּ, לְתוֹעֵלְתָא עַל הָאֶרֶץ, וּמִי
 שְׁעֵבֵר עַל זֶה, עֵבֵר עַל כָּל הַמְצֻוֹת.
 וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַהֲבָה רַבָּה נִתֵּן
 הַשִּׁבְתָּ לְשִׁמְרָה כְּנִגְדוּ, שְׁשֻׁקוּלָה לְכָל
 הַמְצֻוֹת.

וְעַל כֵּן עֲשִׂירִים גְּרָה, שְׁהַחֲזִיר לְמִקְוָמָם,
 הוּא כְּפָר נַפְשֵׁי, וּמֵאִירִים לְמִקְוָם שְׁנִקְרָא
 נַפְשֵׁי, מֵהַמְקוֹם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהַשָּׁמַיִם

הַשָּׁנָה - כְּנִגְדָּא יִצְחָק. סוּכּוֹת - כְּנִגְדָּא
 אַבְרָהָם. וְאֵף עַל גַּב שְׁבָאֲרֵנוּ כְּנִגְדָּא אַחְרֵן
 - הַכָּל אַחֲרֵי. וּבֵינָן שְׁהַגִּיעוּ לְמִקְוָם הַשָּׁלָם
 שֶׁל יַעֲקֹב, אָמְרוּ הִלֵּל הַגָּדוֹל.

דְּבַר אַחַר זֶה יִתְּנוּ, כַּמָּה יֵשׁ לְבַנֵּי אָדָם
 לְהַשְׁמֵר בְּדַרְכֵיהֶם, שְׁכַפְּאֵשׁ הַצְּדִיק
 הַהוּא נִמְכָּר, כָּל עֶשֶׂר הַדְּרָגוֹת הַסְתִּירוּ
 אוֹרוֹתֵיהֶם, שְׁהִרִי אֵין שׁוֹפֵעַ אוֹר הָעֵתִיק

כָּל תִּקְוֹנָהָא לְאַתְחַבְרָא לְעִילָא.

וְתָא חֲזוּ, (תהלים יט ב) כְּתִיב הַשָּׁמַיִם מְסֻפְּרִים כְּבוֹד
 אֵל. מֵאֵן שָׁמַיִם. שְׁמִיָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 מְסֻפְּרִים לְאַתְרָא דְאִיקְרִי כְּבוֹד אֵל. מֵאֵן כְּבוֹד אֵל.
 בְּרִיתִיה דְאַבְרָהָם, דְאִיקְרִי אֵל. אֵל, דָּא אַבְרָהָם.
 מֵאֵי מְסֻפְּרִים. כְּמָה דְאֵת אָמַר (איוב כח כז) אִז רָאָה
 וַיִּסְפְּרָהּ. מֵאֵי וַיִּסְפְּרָהּ. כְּמָה דְאֵת אָמַר (שם כח
 1) מְקוּם סְפִיר אֲבַנְיָהּ. וְאֵינוֹן שְׁמִיָּא, מִתְקַנֵּין לָהּ
 בְּכָל תִּיקְוֹנָהָא, לְהֵאֵי כְּבוֹד אֵל.

וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, מֵיִיתִין לָהּ נְהִירוֹ
 בְּלַחֲשֵׁנוּ, מִמְּבוּעָא דְלְעִילָא, וְאוּמְרִין בְּרוּךְ
 שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְאַתְר דְאִיקְרִי שָׁמַיִם אֶסְהִיד בְּהוֹן. וְעַל דָּא עִי"ן
 וְדַלִּי"ת אֵינוֹן רַבְרַבִּין, לְמַהְיִי סְהַדִּין.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

(כח) אִז רָאָה וַיִּסְפְּרָהּ. מַה זֶה וַיִּסְפְּרָהּ? כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (שם) מְקוּם סְפִיר אֲבַנְיָהּ. וְאוֹתָם
 הַשָּׁמַיִם מִתְקַנְיִים אוֹתָהּ בְּכָל תִּיקְוֹנִיהָ, אֵת
 כְּבוֹד הָאֵל הַזֶּה.

וְעַל זֶה יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה מְבִיאִים לָהּ הָאָרֶה
 בְּלַחֲשֵׁהּ, מִמְּקוֹר שְׁלִמְעֵלָה, וְאוּמְרִים
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְהַמְּקוֹם שְׁנַקְרָא שָׁמַיִם מַעִיד בְּהֵם. וְעַל

מְאִירִים לְאֶרֶץ הַזֶּה, וְנוֹתְנִים לָהּ כָּל
 תִּיקְוֹנִיהָ לְהִתְחַבֵּר לְמַעְלָה.

וּבֵּא וְרָאָה, כְּתוּב (תהלים יט) הַשָּׁמַיִם
 מְסֻפְּרִים כְּבוֹד אֵל. מִי הַשָּׁמַיִם? הַשָּׁמַיִם
 שֶׁל הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְסֻפְּרִים לְמְקוּם
 שְׁנַקְרָא כְּבוֹד אֵל. מִי זֶה כְּבוֹד אֵל? בְּתוֹ
 שֶׁל אַבְרָהָם שְׁנַקְרָאת אֵל. אֵל זֶה
 אַבְרָהָם. מַה מְסֻפְּרִים? כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (איוב

שָׁמַיִם, דְּכָתִיב (דברים ל יט) הֶעֱדָתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת
הַשָּׁמַיִם, דָּא יַעֲקֹב, אֲתָרָא דְשָׁמַיִם. וּמָנָא לָן דְּאִתְּי
אֲסִהִידָת. דְּכָתִיב וְאֵת הָאָרֶץ. וּכְתִיב (תהלים פט
לח) כִּירַח יִפּוֹן עוֹלָם וְעַד בְּשַׁחַק נְאֻמָּן.

וְכַד יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלִימוֹ בְּדַחֲוֹ (בְּדַחֲוִי), סַחְדִין שְׁלִימִין
סַחְדִין בְּהוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
וּבְהַהוּא זְמַנָּא נְגִיד טָלָא דְלַעִילָא, מֵאֲתָרָא דְעֵתִיקָא.
אִימְתִי, כַּד אֵינּוֹן בְּיַחֲוּדָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (שה"ש ה
ב) שָׂרְאִשִׁי נִמְלָא טָל. חוֹשְׁבֵן (דף נו ע"א) טָל: יְהו"ה
אֲחָד. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּבְהַהוּא
שַׁעְתָּא אֲתַחֲזִין יִשְׂרָאֵל לְטָלָא.

וַיִּשְׂרָאֵל דִּידְעִין בְּהוֹן, אֵינּוֹן מִיַּחְדִין לֹון תְּרִי
זְמַנִּי בְּיוֹמָא. חַד בְּסַטְרָא דִימְמָא, וְחַד
בְּסַטְרָא דִּילִיאָא.

לשון הקודש

בן עזין ודל"ת גדולות, להיות עדים. וּבֵאוּתוֹ הַזְּמַן שׁוֹפֵעַ הַטָּל שְׁלֹמְעָלָה
שָׁמַיִם, שְׁכָתוּב (דברים ל) הֶעֱדָתִי בְּכֶם הַיּוֹם
מִמְקוֹם הָעֵתִיק. מִתִּי? בְּשֵׁהֶם בְּיַחֲוּד. זְהוּ
אֵת הַשָּׁמַיִם, זֶה יַעֲקֹב, מְקוֹם הַשָּׁמַיִם.
שְׁכָתוּב (שיר ה) שָׂרְאִשִׁי נִמְלָא טָל. חֲשׁוֹבֵן
וּמִנּוֹן שֶׁהוּא מְעִידָה? שְׁכָתוּב וְאֵת הָאָרֶץ.
טָל: יְהו"ה אֲחָד. הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
וּכְתוּב (תהלים פט) כִּירַח יִפּוֹן עוֹלָם וְעַד
בְּשַׁחַק נְאֻמָּן.

וּכְאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֹמוֹת כְּמוֹ שֶׁהָיוּ
עֲדִים שְׁלָמִים מְעִידִים בְּהֶם, (בְּרִאשִׁי),
הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
וְאֲחָד בְּצַד הַלְּיָלָה.

וּמַה־הוּא טָלָא, זְמִינִין מִיִּתְיִיא לְאַחִיא לְעֵלְמָא
 דְּאֵתִי. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דניאל יב

ב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרָיִם יִקְיִצּוּ. מִיִּשְׁנֵי, כְּמָה
 דְּאֵתִי אָמַר, (שה"ש ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר וְכוּ', אֲתָרָא
 דְּלִבִּי. קוּל דְּדוּדֵי, אֲתָרָא דְּאִיקְרֵי קוּל, וְדָא יַעֲקֹב.
 שְׂרָאֲשֵׁי גִמְלָא טָל, הֵינֵנו בְּרֻכּוֹת שָׁמַיִם, דְּאֵתְיִין
 מְלַעֲיָלָא לְהֵאֵי אֲתָרָא דְּאִיקְרֵי שָׁמַיִם, כִּד אִיהוּ
 בְּיַחְדָּא עִם נוֹקְבָא, וְתִיקוּם מֵעֶפְרָא.

וַיַּעֲחֹק כִּד בְּרִידָ לִיה לַיַּעֲקֹב, אָמַר, (בראשית כז
 כח) וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטָּל הַשָּׁמַיִם. בְּגִין
 דְּחָזָא דְּיַעֲקֹב יָרִית הָהוּא אֲתָרָא. הָאֱלֹהִים, דָּא
 אִימָא עֵילְאָה. דְּעֶפְרָא לִיה בְּעִיטְרִין עֵילְאִין,
 לְאַזְדְּוֹנָא בְּמִטְרוֹנִיתָא.

וְכִד מָטִי הֵאֵי טָלָא לְזַעֲרָא, מִסְטָרָא דְּצַפּוֹן
 אֲנְלִיד. וּמִסְטָרָא דְּדָרוּם נְגִיד. עַד דְּמָטִי

לשון הקודש

וּמַה־הוּא טָלָא, וְתִיקוּם מִן הָעֶפְרָא.
 וְכַתִּיב (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרָא יִקְיִצּוּ. אָמַר
 (בראשית כז) וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטָּל הַשָּׁמַיִם, מִשּׁוּם שְׂרָאָה שְׁיַעֲקֹב יוֹרֵשׁ אֶת הַמָּקוֹם
 הַהוּא. הָאֱלֹהִים - זו הָאֵם הָעֵלְיוֹנָה. שְׁמַעֲפָרַת אוֹתוֹ בְּעִטְרוֹת עֵלְיוֹנוֹת,
 לְהַתְחַבֵּר עִם הַגְּבִירָה.
 וְכַתִּיב (בראשית כז) וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטָּל הַשָּׁמַיִם, מִצַּד הַצַּפּוֹן

וּמַה־הוּא טָלָא, הוּא עֵתִידִים הַמֵּתִים לְהַחְיוֹת
 לְעוֹלָם הַבָּא. זְהוּ שְׁכַתוֹב (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרָא יִקְיִצּוּ. מִיִּשְׁנֵי - כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (שיר ה) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר וְכוּ', הַמָּקוֹם שֶׁל לִבִּי. קוּל דְּדוּדֵי - הַמָּקוֹם
 שְׁנַקְרָא קוּל, וְזֶה יַעֲקֹב. שְׂרָאֲשֵׁי גִמְלָא טָל - הֵינֵנו בְּרֻכּוֹת שָׁמַיִם, שְׁבָאִים לְמָקוֹם
 הַזֶּה שְׁנַקְרָא שָׁמַיִם, כְּשֶׁהוּא בְּיַחְדָּא עִם

לְכַסֵּא הַכְּבוֹד. וְכֵן מָטִי לְכַסֵּא הַכְּבוֹד, אֶתְרָא
 דְּאִיקְרֵי אֶרְצָא, בְּדִין סְטָרָא דְצִפּוֹן דְּאַחִיד בֵּיהּ,
 אֲנִלִּיד וְיִתְעַבֵּיד שְׁלֵג, וּבִיה אֶתְבְּרֵי עֲלֵמָא. וְעַל דָּא
 אִיתְעָרוּ קַמָּאי, עוֹלָם מֵהִיכָן אֶתְבְּרֵי, מִשְׁלֵג שְׁתַּחַת
 פְּסָא הַכְּבוֹד.

וְעַל דָּא בְּדִינָא לָא קָאִים עֲלֵמָא, עַד דְּאִתְעָרוּ
 רַחֲמֵי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים יט ב) הַשָּׁמַיִם
 מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדָיו מִגִּיד הַרְקִיעַ. דָּא
 רְקִיעַ, דְּבִיה תְּלִיין כָּל נְהוּרִין וְכוּכְבָּיָא. וְדָא צְדִיק,
 דְּאֲנִיגִיד לֹון לְהָא אֶתֶר דְּכְּבוֹד.

יּוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֲמַר, מָאן יּוֹם לְיוֹם, דָּא שְׁמִיָּא
 וְרְקִיעַ. וְלִילָה לְלִילָה יַחְוָה דְּעַת, הָאִי אֶתְרָא
 דְּאִיקְרֵי לִילָה אֲנִיגִיד לְגַבְרִיאֵל דְּאִיקְרֵי לִילָה. מָאִי
 דְּקַבִּיל מֵאֶתְרָא דְּאִיקְרֵי דְּעַת. וְהוּא הוּן יְקָר וְנָעִים,

לשון הקודש

הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדָיו
 מִגִּיד הַרְקִיעַ. זֶה הַרְקִיעַ שֶׁבּו תְּלוּיִים כָּל
 הָאוֹרוֹת וְהַכּוּכְבִּים, וְזֶה צְדִיק שֶׁמְשַׁפֵּיעַ
 אוֹתָם לְמָקוֹם הַזֶּה שֶׁל כְּבוֹד.

יּוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֲמַר (שם), מִי זֶה יּוֹם לְיוֹם?
 זֶה הַשָּׁמַיִם וְהַרְקִיעַ. וְלִילָה לְלִילָה יַחְוָה
 דְּעַת - הַמָּקוֹם הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא לִילָה,
 מְשַׁפֵּיעַ לְגַבְרִיאֵל שֶׁנִּקְרָא לִילָה, מֵה
 שְׁקַבֵּל מֵהַמָּקוֹם שֶׁנִּקְרָא דְּעַת, וְהוּא (משלי

נִקְרָא, וּמֵצֵד הַדְּרוֹם שׁוֹפֵעַ, עַד שְׁמִינֵעַ
 לְכַסֵּא הַכְּבוֹד. וּכְשֶׁמִּגִּיעַ לְכַסֵּא הַכְּבוֹד,
 הַמָּקוֹם שֶׁנִּקְרָא אֶרְצָא, אֲזִי עַד הַצִּפּוֹן
 שֶׁאוֹחוּ בּו נִקְדָּשׁ וְנַעֲשֵׂה שְׁלֵג, וּבּו נִבְרָא
 הָעוֹלָם. וְעַל זֶה הִתְעוֹרְרוּ הָרָאשׁוֹנִים,
 מֵהִיכָן הָעוֹלָם נִבְרָא? מִשְׁלֵג שְׁתַּחַת פְּסָא
 הַכְּבוֹד.

וְעַל כֵּן הָעוֹלָם אֵינּו עוֹמֵד בְּדִין, עַד
 שְׁמֵתָעוֹרְרִים רַחֲמֵים. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (תהלים ט)

דִּגְנִיז דַּעֲתִיָּה, בְּהֵאֵי אַתְּרָא דְלִילָה. וְגַבְרִיאֵל קִבִּיל
מִתַּמָּן, וְהוּא דְאַקְרִי לִילָה, וְאַנְגִּיד לְתַתָּאי רוּחַ
דַּעַת וִירָאת ה'.

אֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים, בְּגִין דְּכֻלָּא בְּלַחֲשׁוֹ.
בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קָנָם, דָּא קוּ הָאֲמַצְעִי,
דְּאַנְגִּיד לְהֵאֵי אָרֶץ. הָדָר פְּרִישׁ מֵאֵן שָׁמַיִם, דָּא
שָׁמֶשׁ. וְהוּא בְּחָתָן יוֹצֵא מִחֶפְתּוֹ, דָּא עֶטְרָה
שְׁעֶטְרָה לוֹ אִמּוֹ.

יְשִׁישׁ בְּגַבְוֹר לְרוּז אֹרְחַ, לְאַנְהָרָא לְסִינְהָרָא, מַהוּ
יְשִׁישׁ בְּגַבְוֹר. בְּגִין דְּסִטְרָא דְגַבְוֹרָה אִיתְעַר
בְּהָהוּא זְמַנָּא. מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוּצְאוּ, דָּא רִישָׁא
דְּכּוּלָּא. וְתַקּוּפְתּוֹ עַל קְצוֹתָם, בְּגִין דְּהוּא מְקִיף
לְכּוּלָּא, מִבְּרִית מִן הַקְּצֵה אֶל הַקְּצֵה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ - זו (שיר א) הָעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה
לוֹ אִמּוֹ.

יְשִׁישׁ בְּגַבְוֹר לְרוּז אֹרְחַ (תהלים ט) לְהֵאֵיר
לְלִבְנָהּ. מַה זֶה יְשִׁישׁ בְּגַבְוֹר? מִשׁוֹם שְׂצַד
הַגְּבִירָה מִתְעוֹרֵר בְּצַד הַהוּא. (שם) מִקְצֵה
הַשָּׁמַיִם מוּצְאוּ - זֶה הָרֵאשׁ שֶׁל הַכֹּל.
וְתַקּוּפְתּוֹ עַל קְצוֹתָם, מִשׁוֹם שֶׁהוּא מְקִיף
לְכֹל, (שמות כו) מִבְּרִית מִן הַקְּצֵה אֶל הַקְּצֵה.

הוּן יָקָר וְנִעִים, שְׁגִנּוּ דַּעַתוֹ בְּמָקוֹם
הַלִּילָה. וְגַבְרִיאֵל קִבֵּל מִשָּׁם, וְהוּא
שְׁנַקְרָא לִילָה, וּמִשְׁפִּיעַ לְתַתְּחוּנִים (שעיה
א) רוּחַ דַּעַת וִירָאת ה'.

אֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים (תהלים ט) - מִשׁוֹם
שֶׁהַכֹּל בְּלַחֲשׁוֹ. בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קָנָם - זֶה
הַקּוּ הָאֲמַצְעִי שֶׁמִּשְׁפִּיעַ לְאָרֶץ הַזֹּאת חֹזֵר
פְּרִשׁ מִי הַשָּׁמַיִם? זֶה הַשָּׁמֶשׁ. וְהוּא בְּחָתָן

וְאִין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ, הֵינּוּ דְכִתְיב (ירמיה כג כד) אִם יִסְתָּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים. תּוֹרַת ה' תְּמִימָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר (בראשית כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (ירמיה נא יא) נִשְׁבַּע ה' צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ. בְּגִין דְּהוּא אֲתִקּוֹן לָהּ עַל תִּיקוּנָהּ, וְיִתִּיב בְּבֵיתָא דִּילָהּ, וְזֶן לָהּ בְּכָל מַה דְּאֲצַטְרִיכָא, וְעַל דָּא מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ.

עֲדוּת ה' נְאֻמָּנָה, דָּא אֲתָרָא דְיוֹסְפֵי, דְּאֲקָרִי עֲדוּת. אִמְאִי נְאֻמָּנָה. בְּגִין דְּהוּא אֲתָרָא דִּנְהָרָא, דְּלֹא יְכַזְּבוּן מִימּוֹי. מִחֲכִימַת פְּתִי, אֲתָרָא דִּלִּית לִיָּה דְעֵתָא הוּא מִחֲכִימִים לָהּ, בְּתַהוּוּא חֲכָמָה וְעִירָא דְקַבִּילִית מֵיָּה וְאוֹקְמוּהָ, וּמֵיָּה לָהּ לְפָרְנָסָא עֲלֵמָא. וַיִּחָבֵא לְמֵאן דִּלִּית לִיָּה זְכוּתָא מְדִילִיָּה.

לשון הקודש

עֲדוּת ה' נְאֻמָּנָה (תהלים ט) - זֶה מְקוֹמוֹ שֶׁל יוֹסֵף, שֶׁנִּקְרָא עֲדוּת. לְמָה נְאֻמָּנָה? מִשּׁוּם שֶׁהוּא הַמְּקוֹם שֶׁמֵאִיר, שֶׁלֹּא יְכַזְּבוּ מִימּוֹ. מִחֲכִימַת פְּתִי - הַמְּקוֹם שֶׁאֵין לוֹ דַּעַת, הוּא מִחֲכִימִים אוֹתָהּ בְּאוֹתָהּ חֲכָמָה קִטְנָה שֶׁקְּבֵלָה מִמֶּנּוּ, וּפְרָשׁוּהָ, וּמֵנָּה אוֹתָהּ לְפָרְנָס אֵת הָעוֹלָם, וְנוֹתְנַת לְמִי שֶׁאֵין לוֹ זְכוּת מִשָּׁלוֹ.

וְאִין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ (תהלים ט) - הֵינּוּ שְׂכֵתוֹב (ירמיה כג) אִם יִסְתָּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים. תּוֹרַת ה' תְּמִימָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה נא יא) נִשְׁבַּע ה' צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ. מִשּׁוּם שֶׁהוּא הַתִּקּוּן אוֹתָהּ עַל תִּיקוּנָהּ, וְיֹשֵׁב בְּבֵיתָהּ, וְזֶן אוֹתָהּ בְּכָל מַה שֶׁאֲצַטְרִיכָהּ, וְעַל בֵּן מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ.

פְּקוּדֵי ה', אֵינוֹן דְּתִלְיִין מִהֵיבָא דְאֵת־פְּקוּדוֹן
 בְּיַדָּהּ כָּל גְּנִיזוֹן דְּמִלְכָּא, וְעַל דָּא יִשְׂרָיִם,
 כְּמָה דְאֵת אָמַר (דְּבָרִים ל"ב ד) צְדִיק וַיֵּשֶׁר הוּא, וְצַדִּיק
 אֵינְקָרִי הָכִי. מִשְׁמַחֵי לֵב, שְׂמַחָה, דָּא כְּנִסְתָּ
 יִשְׂרָאֵל. וְאֵימְתִי הִיא בְּחֻדְוָה. בְּזִמְנָא דְאֵת־חֲפֵרַת
 בְּלֵב הַשָּׁמַיִם.

מְצוֹת ה' בְּרָה, כְּדִין אֵת־עֲבִידַת מְצוּהָ בְּרָה.
 בְּקַדְמִיתָא אֵקָרִי מְצוּהָ, הַשְּׂתָא דְשִׂרְיָא
 עָלָה תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, אֵקָרִי מְצוּהָ בְּרָה. כְּמָה
 דְאֵת אָמַר (שֵׁה"ש ו' י) בְּרָה כַחֲמָה. וְצַדִּיק וְצַדִּיק
 בְּשִׁיקוּלָא חָדָא.

מְאִירַת עֵינַיִם. (זְכָרְיָה ד' י) עֵינֵי ה' הִמָּה מְשׁוּמְטִים.
 מְאִי טַעְמָא מְאִירַת. בְּקַדְמִיתָא מְאִירַת,
 וְכִתִּיב (בְּרַאשִׁית א' יד) יְהִי מְאִירַת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְכִד
 הָאֵי רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם אֲנַהִיר לָהּ, אֵינְהִי מְאִירַת, דִּי"ד

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

בְּרַאשׁוֹנָה נִקְרְאוֹת מְצוּהָ, וְכַעַת שְׂשׁוּרָה
 עָלֶיהָ תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, נִקְרְאוֹת מְצוּהָ בְּרָה,
 כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שִׁיר ו') בְּרָה כַחֲמָה, וְצַדִּיק
 וְצַדִּיק בְּשִׁיקוּלָא אַחָד.

מְאִירַת עֵינַיִם - (זְכָרְיָה ד') עֵינֵי ה' הִמָּה
 מְשׁוּמְטִים. מַה הַטַּעַם מְאִירַת? בְּרַאשׁוֹנָה
 מְאִירַת, כְּמוֹ שְׂבַכְתָּב (בְּרַאשִׁית א') יְהִי מְאִירַת
 בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. וְכִשְׂרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם הָזֶה

פְּקוּדֵי ה' (ש) - אוֹתָם הַתְּלוּיִים מְאִירָה
 שְׂבִיבָהּ הַפְּקוּדוֹ כָּל גְּנִיזוֹ הַמְּלָךְ, וְעַל כֵּן
 יִשְׂרָיִם, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (דְּבָרִים ל"ב) צְדִיק וַיֵּשֶׁר
 הוּא. וְצַדִּיק נִקְרָא כֵּן. מִשְׁמַחֵי לֵב -
 שְׂמַחָה זוֹ כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל, וְכִמְתִי הִיא
 בְּשְׂמַחָה? בְּזִמְנָא שְׂמַתְחֵפֵרַת עִם לֵב
 הַשָּׁמַיִם.

מְצוֹת ה' בְּרָה - אֵזוּ נַעֲשִׂית מְצוּהָ בְּרָה.

אִתּוֹסֵף בָּהּ נִהִירוּ דְצַדִּיק, וּפְרִישׁוּ דְשִׁלְמָא דִּילֵיהּ,
בְּדִין הוּא בְּרַבּוֹ סַגֵּיא. וְאִמְתִּי הִיא בְּרָה, כַּד
אֶתְבְּלִילַת דְּכַר וְנוֹקְבָא.

יִרְאֵת ה' טְהוֹרָה, שְׂבַחָא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי
בְּדַכּוּ. כַּד אִיהוּ אֲנַהֲרוּ לָהּ אֲנַפִּין.
עוֹמְדַת לְעַד, דְּקִימָא תְּדִיר שׁוּר רָם וְתַקִּיף עַל
בְּנֵהָ. אִימְתִּי, כַּד מְשַׁפְּטִי ה' מֵאַתֵּר דְּאַמַּת נְהָרִין
בָּהּ. וְהֵא דְכְּתִיב, צַדִּיקוּ יַחְדָּו, כַּד אֵינּוּן פְּתָדָא
בְּהֵא צַדִּיק, וְנִטְלִין שְׂמָא דִּילָהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
צַדִּיקוּ יַחְדָּו. וְאִיהִי שְׂמָא דִּילֵיהוֹן, מְצֻת ה'.

דְּכַר אַחַר פְּקוּדֵי ה', נִצַּח וְהוֹד, דְּאֵינּוּן לְמוּדֵי ה',
מְשַׁמְחֵי לֵב, דָּא אֶתְרוּג, דְּדַמְיָא לְלֵב. מְצֻת
ה', דָּא אֶתְרוּג. יִרְאֵת ה', בְּמַה דְּאַתְּ אָמַר (משלי לא)
אִשָּׁה יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין

לשון הקודש

בָּהּ. וְהוּוּ שְׂכַתוּב (שם) צַדִּיקוּ יַחְדָּו, כְּשֵׁהּ
יַחַד בְּצַדִּיק הוּוּ וְנִטְלִים אֶת שְׂמָהּ. וְהוּ
שְׂכַתוּב (שם) צַדִּיקוּ יַחְדָּו, וְהִיא הַשֵּׁם
שְׁלָהֶם, מְצֻת ה'.

דְּכַר אַחַר פְּקוּדֵי ה' – נִצַּח וְהוֹד, שְׁהֵם
לְמוּדֵי ה'. מְשַׁמְחֵי לֵב – זֶה הָאֶתְרוּג
שְׂדוּמָה לְלֵב. מְצֻת ה' – זֶה הָאֶתְרוּג.
יִרְאֵת ה' – כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (משלי לא) אִשָּׁה
יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל. מַה הַטַּעַם? מְשׁוּם

מֵאִיר לָהּ, הִיא מְאִירָה, שְׁנוֹסְפָה בָּהּ
יו"ד, אִירוּ שֶׁל הַצַּדִּיק וּפְרִישַׁת שְׁלוֹמוֹ,
וְאִזּוּ הוּא בְּגִדְל רַב. וּמְתִי הִיא בְּרָה?
כְּשֵׁנְכַלְלַת הַזְכָּר עִם הַנְּקֵבָה.

יִרְאֵת ה' טְהוֹרָה (תהלים ט) – הַשְּׂבַח שֶׁל
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּטְהוֹרָה, כְּשֵׁהּוּא
מֵאִיר לָהּ פְּנִים. עוֹמְדַת לְעַד – שְׁעוֹמְדַת
תְּמִיד חוֹמָה רְמָה וְחֻזְקָה עַל בְּנֵיהּ. מְתִי?
כְּשֵׁמְשַׁפְּטִי ה' מִמְּקוֹם שֶׁל אַמַּת מְאִירִים

דְּאִיְהִי טְהוֹרָה. מִשְׁפָּטֵי ה' אֵמֶת, אֲלֵיךְ שִׁית בְּנִין,
 דְּכִלְיָן בְּיַעֲקֹב, דְּאֶקְרִי מִשְׁפָּט, וְהוּא אֵמֶת. צְדָקוֹ
 יַחֲדוּ, בְּיַחְוָדָא שְׁלִימָא בִּירְאֵת ה', דְּהִיא טְהוֹרָה.

הַנְּחֻמְדִּים מִזְהָב וּמִפְּזוּ רַב, מִסְטָרָא דְזָהָב, דָּא
 שְׂבָחָא דִּיצְחָק, כְּמָה דְאֵת
 אָמַר, (שה"ש ח ג) שְׁמֵאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי. וּמִפְּזוּ, דָּא
 אֲבָרְהָם, וְדָא יְמִינוֹ תַחְבְּקֵנִי. רַב, דָּא יַעֲקֹב.
 וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ, דְּבִשׁ דָּא תָמַר, דְּכִלְיָל דְּכַר
 וְנוֹקְבָא. בְּגִין כֶּךָ אֵימְתִי אֵינּוֹן מִתּוֹקִים. כִּד
 אֶתְחַבְּרוּ, וְנִפְיָק מִנֵּיהּוּ דְבִשׁ.

וְנוֹפֶת צוּפִים, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שם ד יא) נוֹפֶת
 תַּטְּוֹפְנָה שְׂפִתוֹתֶיךָ כֶּלֶה. צוּפִים, בְּגִין דְּכָל
 מֵאן דְּבַעֵי לְמַצְפֵּי וְלֹאֲסַתְּכֵלָא בְּהֵאִי מְרָאָה,
 מִסְתַּכֵּל. כְּמָה דְאֵת אָמַר (יחזקאל לג ז) צוּפָה נִתְתִּיךְ

לשון הקודש

יעקב. ומתוקים מדבש - דבש זה תמר, שפלוול זכר ונקבה. ומשום זה, מתי הם מתוקים? כאשר נתחברו ויצא מהם דבש.

ונפת צופים - כמו שנאמר (שם ד) נפת תטופנה שפתיך כלה. צופים - משום שכל מי שרוצה לצפות ולהתבונן במראה הזו, מסתכל, כמו שנאמר (יחזקאל

שהיא טהורה. משפטי ה' אמת - אלו ששת הפנים שפלולים ביעקב, שנקרא משפט, והוא אמת. צדקו יחדו - ביחוד שלם ביראת ה', שהיא טהורה.

הנחמדים מזהב ומפזו רב (תהלים יט) מצד הזהב, זה שבחו של יצחק, כמו שנאמר (שיר השירים ח) שמאלו תחת לראשי. ומפזו - זה אברהם, וזה ימינו תחבקני. רב - זה

לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָבָר. וְדַאי הֲאִי אֲתָרָא,
 אִקְרִי פִתְחָא דְמַהֲיִמְנוּתָא. וּכְתִיב, (שם א א) וְאֶרְאָה
 מֵרְאוֹת אֱלֹהִים. מִכָּאן וְלַעֲלָא לִית רְשׁוּ
 לְאַסְתַּכְּלָא. וְעַל דָּא מִינָהּ יִנְקִין אֵינֻן לְמוּדֵי ה',
 דְאִיקְרוּן צוּפִים, כְּמָה דְאֵת אָמַר וְנוֹפֵת צוּפִים.

דְּבָר אַחַר צוּפִים, אֲלִין לְמוּדֵי ה', דְנִהְרִין בָּהּ,
 וּמִתְמָן יִנְקִין נְבִיאִין. בַּר מִמְשָׁה
 דְאַסְתַּכְּלַק לְעִילָא. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא דְכְּלִילָן כְּלָהוּ
 בְּחַד, אֵינֻן נְחֻמְדִים.

דְּבָר אַחַר יִרְאֵת ה' טְהוּרָה עוֹמְדַת לְעַד. תָּא
 חַזִי, אִי בַר נָשׁ אֲשֶׁתִּדְל בְּקַדְמוּתָא בְּהֲאִי
 אֲתָרָא דְאִיקְרִי יִרְאֵת ה', כְּדִין אֲוִרִייתִיה עוֹמְדַת
 לְעַד. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דִיעוֹל מִכָּאן לְמַהֲיִמְנוּתָא,
 מִהֲאִי פִתְחָא דְכוּלָּא. וְכַד דְחִיל מִהֲאִי אֲתָרָא,

לשון הקודש

שְׂמַאֲרִים בְּהּ, וּמִשָּׁם יוֹנְקִים הַנְּבִיאִים,
 פְּרֻט לְמִשָּׁה שְׁהִתְעַלָּה לְמַעְלָה. וּבְאוֹתוֹ
 הַזְּמַן שְׁכָלוּלִים כָּלָם בְּאַחַד, הֵם נְחֻמְדִים.
 דְּבָר אַחַר יִרְאֵת ה' טְהוּרָה עוֹמְדַת לְעַד,
 בֵּא וּרְאָה, אִם אָדָם מִשְׁתַּדְּל כְּרַאשׁוֹנָה
 בְּמַקּוֹם הַזֶּה שְׁנִקְרָא יִרְאֵת ה', אִזִּי תוֹרְתוֹ
 עוֹמְדַת לְעַד. מָה הַטַּעַם? כְּדִי שְׂיִכְנִס
 מִכָּאן לְאַמוּנָה, מִהַפְתַּח הַזֶּה שֶׁל הַכּוּל.

צוּפָה נִתְתִּיד לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ
 מִפִּי דָבָר. וְדַאי הַמַּקּוֹם הַזֶּה נִקְרָא פִתְחַ
 הָאֲמוּנָה. וּכְתוּב (שם) וְאֶרְאָה מֵרְאוֹת
 אֱלֹהִים. מִכָּאן וְלַמַּעְלָה אֵין רְשׁוּת
 לְהִסְתַּכְּלָא. וְעַל כֵּן מִמִּנָּהּ יוֹנְקִים אוֹתָם
 לְמוּדֵי ה', שְׁנִקְרָאִים צוּפִים, כְּמוֹ שְׁנִיאָמַר
 נֹפֵת צוּפִים.

דְּבָר אַחַר צוּפִים – אֵלוֹ לְמוּדֵי ה',

אֶת־בְּרָכָא הָאִי אֶתְרָא, וַיִּתְבָּא בְּנִהִירוֹ עִם מַלְכָּא,
בְּגִין דְּאֶפִּיקַת בְּרָא טָבָא לְעֵלְמָא.

וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה, (קהלת יב יג) סוֹף דְּבָר הַכֹּל
נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא. הָאִי סוֹף, סוֹף
דְּדִרְגִין. סַמְ"ךְ רַבְתָּא, דִּהָאִי אֶתְרָ סַמְ"ךְ אֶקְרִי.
מִדְּאֶתְת אֶתְתָּא, אֶתָּא סַמְ"ךְ, דְּכִתְיִב (בראשית ב
כא) וַיִּסְגֹּר בֶּשֶׂר תַּחֲתָנָה. וְאִימְתִי הוּא בְּשִׁלְיִמוֹ
וּבְרָבוֹ (דף נו ע"ב) סַגִּי. כַּד פַּר נָשׁ דְּחִיל מִינָה
בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר עֶבֶד פְּקוּדֵי אָבוּי.

הָדָא הוּא דְּכִתְיִב, (קהלת יב יג) אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת
מַצּוֹתָיו שְׁמֹר. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ויקרא ט ג) אִישׁ
אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ. אֶקְדִּים אִימָא בִּירָאָה
בְּקַדְמִיתָא. וְאֶת מַצּוֹתָיו שְׁמֹר, מַצּוֹת ה'. מֵאן
עֶבֶד שְׁמָא קְדִישָׁא לְעִילָא. מֵאן דְּעֶבֶד דָּא. הָדָא

לשון הקודש

ומתי היא בשלמות ובגדל רב? בשאדם
פּוּחַד מְמַנָּה בְּהַתְחֵלָה, וְאַחַר כֵּךְ עוֹשֶׂה
אֶת מַצּוֹת אָבוּי.

זֶהוּ שְׁכֵתוּב (קהלת יב) אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא
וְאֶת מַצּוֹתָיו שְׁמֹר. וְעַל זֶה כְּתוּב (ויקרא יט
איש אמו ואביו תיראו. הקדים האם
בִּירָאָה רֵאשׁוּנָה. וְאֶת מַצּוֹתָיו שְׁמֹר –
מַצּוֹת ה'. מִי עוֹשֶׂה הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ לְמַעַלָּה?

ובשפּוּחַד מִן הַמְּקוֹם הַזֶּה, מִתְנַגֵּדל הַמְּקוֹם
הַזֶּה וַיּוֹשֵׁב בְּאוּר עִם הַמַּלְךְ, מִשׁוּם
שְׁהוֹצִיָּאָה בֵּין טוֹב לְעוֹלָם.

וְעַל בֵּן אָמַר שְׁלֹמֹה (קהלת יב) סוֹף דְּבָר
הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא. הַסּוֹף הַזֶּה,
סוֹף הַדְּרָגוֹת. סַמְ"ךְ רַבְתִּי, שְׁהַמְּקוֹם הַזֶּה
נִקְרָא סַמְ"ךְ. מִשְׁבָּאָה הָאִשָּׁה, כָּא סַמְ"ךְ,
שְׁכֵתוּב (בראשית ב) וַיִּסְגֹּר בֶּשֶׂר תַּחֲתָנָה.

הוא דְּכַתִּיב, כִּי זֶה כָּל הָאָדָם, וְכִדִּין אֲשֶׁתֵּילִים
הָאָדָם לְעֵילָא.

פְּתַח וְאָמַר, (משלי כד כא) יִרְא אֶת ה' בְּנֵי וּמְלָךְ. יִרְא
אֶת ה', לְחַבְרָא יִרְאָה בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא.
בְּנֵי וּמְלָךְ, לְאַמְשָׁכָא נְהִירוּ מֵאִימָא עֵילָאָה, דְּאִיקְרִי
מְלָךְ. לְהֵאֵי בְּרָא בּוּכְרָא, לְמִיעַל מִתְתָּא לְעֵילָא.
דְּבַר אַחַר בְּנֵי וּמְלָךְ, תְּמַשִּׁיךְ נְהִירוּ מִבְּרָא לְבִרְתָּא,
דְּאִיקְרִית מְלָךְ.

וְעַם שׁוֹנִים אֵל תִּתְעַרְב, דְּלֹא יִשְׁנֵה מִסְדְּרָא
דְּמַהִימְנוּתָא. דְּהָא בְּקִדְמִיתָא בְּעֵי
לְאֲשֶׁתֵּי־דְלֹא בְּהֵאֵי יִרְאָה, דְּאִיהִי פְתַחַא דְּכוּלָּא.
וּלְבַתַּר בְּתוּרָה דְּבִכְתָּב, דְּאִיהִי לְעֵילָא. בְּגִין דְּכָל
פֶּר נֶשׁ דְּלֹא דְּחִיל חֲטָאָה, לִית לִיהּ רִשׁוּ לְמִיעַל
לְהֵאֵי פְתַחַא דְּמַהִימְנוּתָא. בִּינּוֹן דְּמַהִימְנוּתָא פְתַחַא

לשון הקודש

מהפנ לפת, שנקראת מלך.
וְעַם שׁוֹנִים אֵל תִּתְעַרְב (ש) – שְׁלֹא יִשְׁנֵה
מִסְדְּרָא הָאֲמוּנָה. שְׁתַּרְי בְּהִתְחַלָּה צְרִיךְ
לְהַשְׁתַּדֵּל בִּירְאָה הוּוּ, שְׁהִיא הַפְתַּח לְכָל,
וְאַחַר בְּתוּרָה שְׂבִכְתָּב, שְׁהִיא לְמַעְלָה.
מְשׁוּם שְׂכָל אָדָם שְׁאִינוּ יִרְא חֲטָא, אִין לֹ
רְשׁוּת לְהַכְּנִס לְפִתַּח הָאֲמוּנָה הַזֶּה. בִּינּוֹן
שְׂמַהֲפַתַּח הַזֶּה דּוּחִים אוֹתוֹ – מִהַבֵּל

מִי שְׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה. זֶהוּ שְׂבִכְתוּב כִּי זֶה כָּל
הָאָדָם, וְאִזּוּ נְשָׁלַם הָאָדָם לְמַעְלָה.
פְּתַח וְאָמַר, (משלי כד) יִרְא אֶת ה' בְּנֵי
וּמְלָךְ. יִרְא אֶת ה' – לְחַבְרָא הִירְאָה
בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. בְּנֵי וּמְלָךְ – לְתַמְשִׁיךְ
הָאוּר מִהָאֵם הַעֲלִיּוּנָה, שְׂנַקְרָאת מְלָךְ,
לְבַן הַבְּכוֹר הַזֶּה, לְהַכְּנִס מִמְטָה לְמַעְלָה.
דְּבַר אַחַר בְּנֵי וּמְלָךְ – תְּמַשִּׁיךְ הָאוּר

דְּחִיין לִיה, מִכְּלָא דְּחִיין לִיה, דְּלִית לִיה בְּמַאי
 דִּיעוּל לְכוּלָּא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים קיח כ) זֶה
 הַשֵּׁעַר לָהּ.

וְעַל דָּא אִיתְעָרוּ קְדַמָּאי, כָּל שְׂרֵאֵת חֲטָאוּ
 קוּדְמַת לְחֲכַמְתוּ חֲכַמְתוּ מִתְקַיְימַת.
 דִּיתְבֵּא חֲכַמָּה עַל בְּנֵה אֲשֶׁר נְטַעָה יְמִינְךָ,
 דְּאֶקְרִי כְבוֹד אֵל.

וְאִם בַּר נָשׁ לָא דְּחִיל מִינָהּ, אִיהִי מְנוּסַרְת לִיה,
 דְּאִתְמַנַּת לְיִיסְרָא בְּנֵי נְשָׂא. הֲדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (משלי ו כג) וְדַרְךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר. מֵאן הוּא
 דְּרַךְ לְאִילָנָא דְּחִיָּיא. הֵהוּא דְּאִתְמַנָּא עַל עֲלָמָא,
 לְיִיסְרָא בְּנֵי נְשָׂא דְּלֵא יִטְעִין מְאֹרְחִיהָ.

וְעַם כָּל דָּא, בְּעֵי לְקַשְׂרָא לָהּ לְעֵילָא, בְּגִין
 דְּאִתְקַרְיָא גּוּפָא, וּבְעִיתוּ (ובְעִיָּיא) נְשַׁמְתָּא. וְנָדָב
 וְאַבְיָהוּ, עַל דְּלֵא קַשְׁרוּ לָהּ, וְנִטְלוּ מִינָהּ נְשַׁמְתָּא,

לְשׁוֹן הַקּוּדֻשׁ

אותו, שהתמננה ליסר את בני האדם.
 זהו שכתוב (משלי ו) ודרך חיים תוכחות
 מוסר. מי הוא הדרך לעין החיים? ההוא
 שהתמננה על העולם ליסר את בני האדם
 שלא יטעו מדרךכו.

ועם כל זה צריך לקשרה למעלה, משום
 שנקראת גוף, וצריכים (וצריכה) נשמה.
 ונדב ואביהוא, על שלא קשרו אותה,

דוחים אותו, שאין לו במה שיכנס לכל.
 זהו שכתוב (תהלים קיח) זה השער לה'.

ועל זה העירו הקדמונים, כל שיראת
 חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו
 מתקיימת. שיושבת החכמה על (תהלים ט)
 בנה אשר נטעה ימיןך, שנקראת כבוד
 אל.

ואם אין אדם נרא ממנה, היא מוסרת

נִטְלַת נִשְׁמַתְהוֹן, וְגוֹפֵא דִילְהוֹן קִיִּים, כְּגוֹנָא דְעֵבְדוּ.
וַיִּשְׁימוּ עָלֶיהָ קִמְרַת.

כְּגִין דְּלִית לָהּ מְדִילָה חַיִּים כְּלוּם. וְעֵץ חַיִּים
יְהִיב בָּהּ חַיִּים. כְּגִין כְּדָ אִיהִי גוֹפֵא. יַעֲקֹב,
נִשְׁמַתָּא. עֲתִיקָא, נִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמַתָּא.

וּפְנִחָם דִּיהֵב שְׁלוֹם כְּאַרְיָן. חַיִּים כְּאַרְיָן. אוֹתוֹסְף
לִיה נִשְׁמַתָּא, וְנִהְרָא לִיה אֲנַפְהָא, כְּגִין
דְּאֲתַעַר חַיִּים לְקַבְּלָהּ, וְעַל דָּא (שם טז טו) כְּאוֹר פְּנִי
מְלָךְ חַיִּים. כִּד הָאִי מְלָךְ דִּלְתַתָּא, נִהְרָא אֲנַפְהָא,
חַיִּים אֲתַדְּבִקוּ בָּהּ.

דְּבַר אַחַר כְּאוֹר פְּנִי מְלָךְ חַיִּים, דָּא יַעֲקֹב, חַיִּים,
דְּאֲתִיֵּין לִיה מְאִימָא. וּכְגִין פִּינְחָם אֲתַקְיִים
עֲלֵמָא, דְּהוּא חִיבַר בְּרִית בְּלִילָה. הֲדָא הוּא דְכְּתוּב,
(ירמיה לג כה) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה. מְאִי טַעֲמָא

לשון הקודש

נוספה לו נשמה והאירה לו פנייה, משום
שעורר חיים כנגדה, ועל זה באור פני
מלך חיים. כשהמלך הזה שלמטה, פנייה
מאירים, חיים נדבקים בה.

דְּבַר אַחַר כְּאוֹר פְּנִי מְלָךְ חַיִּים, זֶה
יַעֲקֹב, חַיִּים, שְׂפָאִים לוֹ מְהָאִם. וּמִשׁוּם
פְּנִחָם הֲתַקְיִים הָעוֹלָם, שְׂחַבַר בְּרִית
בְּלִילָה. זֶהוּ שְׂכַתוּב אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם

וְנִטְלוּ מִמֶּנָּה הַנְּשָׁמָה, לְקַחָה אֶת נִשְׁמַתָּם,
וְגוֹפֵם קִיִּים, כְּמוֹ שְׁעֵשׂוֹ. (ויקרא י) וַיִּשְׁימוּ
עָלֶיהָ קִמְרַת.

מִשׁוּם שְׂאִין לָהּ מִשְׁלָה חַיִּים כְּלוּם, וְעֵץ
חַיִּים נוֹתֵן בָּהּ חַיִּים, מִשׁוּם כְּדָ הוּא גוֹרֵף.
יַעֲקֹב - הַנְּשָׁמָה. הָעֲתִיק - נִשְׁמָה
לְנִשְׁמָה.

וּפְנִחָם שְׁנַתֵּן שְׁלוֹם כְּאַרְיָן, חַיִּים כְּאַרְיָן,